

UVOD

Pravosudni sistem za maloljetnike mora da se zasniva i na osnovnim principima međunarodnog prava: najbolji interes djeteta, pravo na život, opstanak i razvoj, nediskriminacija i poštovanje mišljenja djeteta. Maloljetni učinioci krivičnih djela u zakonodavstvu Republike Srpske imaju poseban krivično–pravni položaj

Politika postupanja prema maloljetnicima treba da uzima u obzir činjenicu da je ponašanje maloljetnika, koje ne odgovara cjelokupnim društvenim normama i vrijednostima, često dio procesa sazrijevanja i rasta i da kod većine pojedinaca spontano nestaje prelaskom u doba zrelosti.

Svi krivični zakoni u BiH razlikuju dvije kategorije maloljetnika, i to: mlađe (od navršenih 14–16 godina života) i starije (od navršenih 16–18 godina života). Pored ove dvije kategorije, krivični zakoni u BiH poznaju i kategoriju mlađih punoljetnika (od navršenih 18–21 godine života). Osnovni cilj krivičnog zakonodavstva u BiH je pomoć maloljetnom učiniocu krivičnog djela u vaspitanju, prevaspitavanju, i obezbjeđivanju njegovog pravilnog razvoja.

Krivični postupci prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela, po pravilu, dovode do kontakta većeg broja službenih lica sa izvršiocima krivičnih djela, nego kada su u pitanju punoljetni izvršioci krivičnih djela.

Neophodno je naglasiti je i obavezu svih organa koji učestvuju u postupku na hitnost i obazrivo postupanje, vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti i ličnim svojstvima maloljetnika, a sve u cilju kako vođenje postupka ne bi štetno uticalo na razvoj maloljetnika.

Naime, Zakoni o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku koji se primjenjuje u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, upućuju da su organi koji ispituju maloljetnika i preduzimaju radnje dužni postupati obazrivo vodeći računa o duševnoj razvijenosti, osjetljivosti i posebnim svojstvima maloljetnika kako vođenje krivičnog postupka ne bi štetno uticalo na njegov razvoj.

Shodno tome, postupanja pojedinih kategorija službenih lica u okviru sistema maloljetničkog pravosuđa ima presudan značaj za vođenje i donošenje odluke u postupku koji se pred nadležnim organima vodi prema maloljetnom učiniocu krivičnog djela.

U ovom diplomskom/specijalističkom radu detaljno ćemo se osvrnuti na organe u postupanju prema maloljetnicima.